

**KONFERENCE PAR PIEVIENOŠANOS
EIROPAS SAVIENĪBAI
– SERBIJA –**

**Briselē, 2014. gada 9. janvārī (13.01)
(OR. en)**

AD 1/14

LIMITE

CONF-RS 1

PIEVIEŅOŠANĀS DOKUMENTS

Temats: ES VISPĀRĒJĀ NOSTĀJA
Ministru sanāksme, ar ko atklāj starpvaldību konferenci par Serbijas
pievienošanos Eiropas Savienībai (Brisele, 2014. gada 21. janvāris)

ES PAZINOJUMS PAR PIEVIENOŠANĀS SARUNU ATKLĀŠANU

1. Eiropas Savienības vārdā ar patiesu prieku šodien sveicu godātos Serbijas pārstāvjus, atklājot sarunas par Serbijas pievienošanās Eiropas Savienībai.
2. Mums visiem šis ir vēsturiski svarīgs brīdis. Paplašināšanās joprojām ir viena no svarīgākajām Eiropas Savienības politikas jomām. Pievienošanās sarunu sākšana ir ne vien svarīgs solis Serbijas attiecībās ar ES, bet arī nepārprotams apliecinājums tam, ka ES turpina atbalstīt Rietumbalkānu Eiropas perspektīvu. Pievienošanās sarunu sākšana turklāt apliecina – tad, ja ir izpildīti nosacījumi, ES pilda savus solījumus. Pievienošanās perspektīva rosina veikt reformas politikā un ekonomikā, pārveidojot sabiedrības, nostiprinot tiesiskumu un radot jaunas iespējas pilsoņiem un uzņēmumiem tajās Eiropas valstīs, kuras vēlas iesaistīties arvien ciešākas savienības projektā. Tā stiprina stabilitātes un izlīguma procesu reģionā, apliecinot paplašināšanās procesa transformējošo un stabilizējošo ietekmi, kā rezultātā ieguvēji ir gan ES, gan reģions kopumā.
3. Serbija jau patlaban ir tuva Eiropas Savienības partnere kā valsts, kas iesaistījusies stabilizācijas un asociācijas procesā. 2010. gada 1. februārī stājās spēkā 2008. gada aprīlī parakstītais pagaidu nolīgums par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem. Jāpiebilst, ka nesen – 2013. gada 1. septembrī – stājās spēkā stabilizācijas un asociācijas nolīgums (SAN). Pirms tam Komisija risināja aktīvu dialogu ar Serbijas iestādēm, lai pārraudzītu ES reformu programmas un to galveno prioritāšu īstenošanu, kas bija izklāstītas Komisijas 2011. gada oktobra atzinumā par Serbijas pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā. Tika sperti drosmīgi soļi, lai noslēgtu pirmo nolīgumu par principiem Serbijas un Kosovas * attiecību normalizēšanai, un kopš tā laika ir vērojama pozitīva virzība, lai īstenotu nolīguma galvenos elementus.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

4. Kopumā var sacīt, ka mūsu dialogs un sadarbība pēdējos gados ir bijusi ļoti intensīva. Eiropas Savienība ir ņēmusi vērā to, ka Serbija ir sekmīgi īstenojusi pagaidu nolīgumu un veicinājusi dažādo kopīgo iestāžu veiksmīgu darbību. Turklāt, kā tika norādīts mūsu pirmajā Stabilizācijas un asociācijas padomes sanāksmē, kas notika 21. oktobrī, SAN stāšanās spēkā iezīmē jaunu kvalitatīvu posmu divpusējās attiecībās. Ar SAN tiks vēl vairāk nostiprināti jau šobrīd skaidri redzami pozitīvie ieguvumi, ko sniedz pagaidu nolīgums, jo īpaši tirdzniecības jomā. Šajā nolīgumā Serbijai ir paredzēti svarīgi jauni pienākumi un saistības vairākās jomās, tostarp tādās kā tiesiskums, brīvība un drošība, darba ņēmēju pārvietošanās brīvība, tiesības veikt uzņēmējdarbību, kapitāla un pakalpojumu brīva aprīte, kuras tagad ir kļuvušas par līgumsaistībām.
5. Ieguvumi, ko abām pusēm sniedz mūsu attiecību kvalitātes uzlabošanās, jau kļūst par īstenību. Piemēram, kopš 2009. gadā stājās spēkā vīzu režīma liberalizācija, Serbijas pilsoņi var vieglāk apmeklēt ES. Vienlaikus ES Serbijai sniedz finansiālu palīdzību saskaņā ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA*). Turklāt Serbija piedalās vairākās ES programmās. Tagad mūsu politiskais un ekonomiskais dialogs turpinās attīstīties, jo īpaši stabilizācijas un asociācijas struktūru ietvaros.
6. Kā Padome norādīja 2012. gada 11. septembra secinājumos un nesenajos 2013. gada 25. jūnija un 17. decembra secinājumos, kurus Eiropadome apstiprināja attiecīgi 2013. gada 27. un 28. jūnija un 19. un 20. decembra sanāksmēs, Serbija ir panākusi vajadzīgo atbilstību dalības kritērijiem un jo īpaši tās svarīgākajai prioritātei, proti, pasākumu veikšanai, lai panāktu redzamu un ilgtspējīgu uzlabojumu attiecībās ar Kosovu. Serbija pietiekamā mērā ir izpildījusi politiskos kritērijus un stabilizācijas un asociācijas procesa nosacījumus, un ir spērusi nozīmīgus soļus ceļā un funkcionējošas tirgus ekonomikas izveidi. Serbijai vajadzētu spēt vidējā termiņā uzņemties dalības pienākumus gandrīz visās *acquis* jomās.
7. Šodien sāktās pievienošanās sarunas ir pagrieziena punkts mūsu attiecību attīstībā. Jūsu valsts ir daļa no mūsu kopīgās Eiropas vēstures, mantojuma, vērtībām un kultūras, un mēs ceram stiprināt mūsu jau patlaban ciešās saites.

8. Mūsu sarunu pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību 49. pants, un tajās attiecīgi tiks ņemti vērā visi atbilstīgie Padomes secinājumi, it īpaši 1993. gada jūnijā Kopenhāgenā notikušās Eiropadomes sanāksmes secinājumi un atjaunotā vienprātība par paplašināšanos, par ko Eiropadome vienojās 2006. gada decembrī. ES uzskata, ka ļoti svarīgi ir saskaņoti īstenot atjaunoto vienprātību par paplašināšanos, kas balstās uz saistību konsolidāciju, taisnīgu un stingru nosacījumu izpildi, labāku saziņu apvienojumā ar ES spējām visās tās dimensijās integrēt jaunas dalībvalstis, katru valsti izvērtējot pēc tās nopelniem. Uzticama paplašināšanās politika ir ļoti būtiska, lai saglabātu reformu impulsu attiecīgajās valstīs, un lai saglabātu sabiedrības atbalstu paplašināšanās procesam dalībvalstīs. Padome joprojām ir cieši apņēmusies turpināt īstenot paplašināšanās procesu, balstoties uz saskaņotiem principiem un secinājumiem.
9. Saskaņā ar Eiropadomes 2013. gada 27. un 28. jūnija sanāsmē izteikto lūgumu, kas tika apstiprināts Eiropadomes 2013. gada 19. un 20. decembra sanāsmē, Padome 2013. gada 17. decembrī pieņēma vispārēju sarunu programmu atbilstīgi atjaunotai vienprātībai par paplašināšanos, kuru Eiropadome apstiprināja 2006. gada decembrī, un iedibinātajai praksei. Sarunu programmā ir ietverta Komisijas ierosinātā jaunā pieeja attiecībā uz sarunu sadaļām "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība", kā arī attiecībā uz jautājumu par Serbijas un Kosovas savstarpējo attiecību normalizēšanu.
10. Sarunu programmā, ar kuru šodien mēs nākam klajā, ir ņemta vērā iepriekšējās paplašināšanās kārtās un patlaban notiekošajās pievienošanās sarunās gūtā pieredze, kā arī *acquis* attīstība, un tajā ir pienācīgi atspoguļoti pašas Serbijas sasniegumi un specifiskās īpatnības. Sarunu mērķis ir panākt, lai Serbija pilnīgi pieņemtu ES *acquis* un nodrošinātu tā pilnīgu īstenošanu un izpildi.

11. Sarunu programmā īpaši ir ņemta vērā pieredze, kas iegūta saistībā ar sarunu sadaļām "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība". Abām šīm sarunu sadaļām mēs pievērsīsimies jau sarunu sākumposmā, lai atvēlētu pēc iespējas vairāk laika vajadzīgo tiesību aktu un iestāžu izveidei un lai līdz sarunu pabeigšanai gūtu vērā ņemamus rezultātus. Caurskatīšanas ziņojumos, ko par šīm sadaļām sagatavos Komisija, būs ietverti būtiski norādījumi, tostarp attiecībā uz uzdevumiem, kuri ir risināmi rīcības plānos, kas ir jāpieņem Serbijas iestādēm un kas būs kritēriji sarunu sākšanai. Šos rīcības plānus, kuros tiks izklāstītas Serbijas reformu prioritātes, būtu jāsagatavo, pārredzamā procesā apspriežoties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu maksimālu atbalstu šo plānu īstenošanai.
12. Sarunu programmā ir ņemta vērā arī gan Serbijas ilgstošā iesaistīšanās, gan pasākumi, lai panāktu redzamu un ilgtspējīgu uzlabojumu attiecībās ar Kosovu. Ar šo procesu tiek nodrošināts, ka abas spēj turpināt virzīties katra pa savu izraudzīto Eiropas ceļu, vienlaikus izvairoties no tā, ka viena var bloķēt otras centienus šajā jautājumā, un ar šā procesa palīdzību līdz Serbijas pievienošanās sarunu noslēgšanai būtu pakāpeniski jāsasniedz vispārēja Serbijas un Kosovas savstarpējo attiecību normalizēšanās juridiski saistošas vienošanās formā, lai panāktu, ka abas var pilnībā izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus.
13. *Acquis* cita starpā ietver arī tos mērķus un principus, kas ir Savienības dibināšanas pamatā, kā izklāstīts Līgumā par Eiropas Savienību. Mēs sagaidām, ka jūs kā nākamā dalībvalsts stingri ievērosiet vērtības, uz kuru pamata Savienība ir dibināta. Jāpiebilst, ka pievienošanās Eiropas Savienībai nozīmē arī savlaicīgu un efektīvu visa ES tiesību aktu kopuma jeb *acquis* īstenošanu, kāds tas būs pievienošanās brīdī. Lai izpildītu visus no pievienošanās izrietošos pienākumus, ir svarīgi attīstīt pietiekamu administratīvo spēju un tiesu iestāžu spēju.

14. Kā tika minēts iepriekš, Serbijai vajadzētu spēt vidējā termiņā uzņemties dalības pienākumus gandrīz visās *acquis* jomās. Ceļā uz pievienošanos Eiropas Savienībai Serbijai būs jāturpina centieni saskaņot valsts tiesību aktus ar *acquis* un nodrošināt, ka tiek pilnībā īstenotas svarīgākās reformas un tiesību akti – jo īpaši tiesiskuma jomā –, tostarp tiesu iestāžu reforma un cīņa pret korupciju, nozīmīgāko iestāžu neatkarība un uzņēmējdarbības vides turpmāka uzlabošana; īpaša uzmanība būtu jāpievērš neaizsargāto grupu, it īpaši romu, tiesībām un iekļaušanai, kā arī to tiesību aktu faktiskai īstenošanai, kas ir saistīti ar minoritāšu aizsardzību un ar nediskriminējošu attieksmi pret nacionālajām minoritātēm visā Serbijā, un ar seksuālo orientāciju vai dzimumidentitāti saistītas diskriminācijas apkarošanai.
15. Arī Serbiju ir skārusi globālā ekonomikas un finanšu krīze, kas ir izcēlusi valstu ekonomiku savstarpējo atkarību gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās. Šajā sakarā mēs atgādinām gan to, ka ir svarīgi nostiprināt ekonomikas atveseļošanos, gan arī to, ES ir apņēmusies arī turpmāk sniegt atbalstu politisku konsultāciju un finanšu palīdzības veidā. Turpmākiem centieniem īstenot strukturālas reformas, fiskālu konsolidāciju un ar ES saistītas reformas, tostarp ņemot vērā stratēģiju "Eiropa 2020", vajadzētu paātrināt šo atveseļošanās procesu un izaugsmi un palielināt konkurētspēju, kā arī uzlabot ekonomikas pārvaldību un palīdzēt sagatavoties jaunajām pārraudzības procedūrām ekonomiskajā un monetārajā savienībā.
16. Arī reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības joprojām ir būtiskas paplašināšanās procesa sastāvdaļas. Serbijai būtu arī jāturpina konstruktīvi iesaistīties iekļaujošā reģionālajā sadarbībā un jāstiprina attiecības ar kaimiņvalstīm. Jāpiebilst, ka progresa izvērtēšanā tiks ņemta vērā Serbijas apņēmība vēl neatrisinātos un ar pagātnes mantojumu saistītos jautājumus risināt saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un atbilstīgiem Padomes secinājumiem un ievērojot strīdu mierīgas atrisināšanas principu saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, tostarp vajadzības gadījumā saskaņā ar Starptautiskās Tiesas obligāto jurisdikciju vai arbitražas mehānismiem.

17. Jāatgādina, ka līdztekus pievienošanās sarunām Savienība turpinās pilsoniskās sabiedrības dialogu un sadarbību kultūras jomā ar Serbiju, lai tuvinātu tautas un nodrošinātu pilsoņu atbalstu pievienošanās procesam.
18. Noslēgumā jānorāda, ka šā procesa beigās dalībvalstis būs tās, kuras pieņems lēmumu par to, vai ir izpildīti sarunu pabeigšanas nosacījumi, ņemot vērā *acquis* attīstību kopš sarunu sākšanas dienas un Serbijas gatavību kļūt par ES dalībvalsti. Šodien sāktās pievienošanās sarunas prasīs daudz pūļu. Tomēr mēs esam pārliecināti, ka jūs spēsiet tās noslēgt sekmīgi. Mēs atbalstīsim jūsu centienus, un mēs ceram jūs sveikt kā pilntiesīgu Eiropas Savienības dalībvalsti.

SARUNU PROGRAMMA

Sarunas reglamentējošie principi

19. Pievienošanās sarunas notiks, balstoties uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) 49. pantu, un tajās attiecīgi ņems vērā visus atbilstīgos Eiropadomes secinājumus, it īpaši – atjaunoto vienprātību par paplašināšanos, par ko Eiropadome vienojās 2006. gada decembrī, un 1993. gadā Kopenhāgenā notikušās Eiropadomes sanāksmes secinājumus.
20. Sarunas būs balstītas uz Serbijas pašas sasniegumiem, un to ātrums būs atkarīgs no Serbijas panākumiem, pildot dalības prasības. Prezidentvalsts vai Komisija vajadzības gadījumā pilnībā informēs Padomi, lai Padome varētu regulāri pārskatīt situāciju. Savienības puse savukārt laicīgi lems par to, vai nosacījumi sarunu slēgšanai ir izpildīti; to veiks, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, kurā būs apstiprināts, ka Serbija ir izpildījusi 23. punktā minētās prasības. Šo sarunu kopējais mērķis ir pievienošanās. Sarunas pēc būtības ir atvērts process, kura iznākumu iepriekš nevar garantēt.

KĀDP jomā Augstais pārstāvis, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm un attiecīgā gadījumā – Komisiju, ir atbildīgs par caurskatīšanu, priekšlikumu iesniegšanu sarunās un regulāriem ziņojumiem Padomei.

21. Sarunas sāk, pamatojoties uz to, ka Serbija ievēro un ir apņēmusies veicināt LES 2. pantā minētās vērtības, kas ir Savienības pamatā, proti, respektu pret cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesībām, tostarp minoritāšu tiesībām.

Sarunas sāk, pamatojoties arī uz to, ka Serbija ir lielā mērā nodrošinājusi atbilstību dalības kritērijiem, īpaši politiskajiem kritērijiem, kas noteikti Kopenhāgenas Eiropadomes sanāksmē 1993. gadā, un Padomes 1997. gadā noteiktajiem stabilizācijas un asociācijas procesa nosacījumiem. Savienība sagaida, ka Serbija turpinās darbu, lai pilnībā ievērotu šos kritērijus un nosacījumus, kā arī lai pilnībā nodrošinātu būtiskāko reformu un tiesību aktu īstenošanu, jo īpaši saistībā ar tiesu iestāžu reformu, korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanu, valsts pārvaldes reformu, nozīmīgāko iestāžu neatkarību, plašsaziņas līdzekļu brīvību, diskriminācijas novēršanu un minoritāšu aizsardzību.

Savienība un Serbija turpinās intensīvu politisko dialogu. Panākumus visu dalības kritēriju izpildē turpinās cieši pārraudzīt Komisija, kas ir aicināta regulāri sniegt ziņojumus Padomei.

22. Gadījumā, ja Serbija būtiski un pastāvīgi pārkāps tās vērtības, uz kurām balstās Savienība, Komisija pēc savas ierosmes vai pēc trešdaļas dalībvalstu lūguma ieteiks apturēt sarunas un ierosinās nosacījumus to iespējamai vēlākai atsākšanai. Pēc tam, kad Padome būs uzklusījusi Serbiju, tā ar kvalificētu balsu vairākumu pieņems lēmumu par šādu ieteikumu attiecībā uz to, vai sarunas pārtraukt, kā arī par to atsākšanas nosacījumiem. Dalībvalstis starpvaldību konferencē rīkosies saskaņā ar Padomes lēmumu, neskarot vispārīgo prasību, kas starpvaldību konferencē paredz vienprātību. Par to informēs Eiropas Parlamentu.
23. Sarunu virzība būs atkarīga no Serbijas progresa attiecībā uz ekonomisku un sociālu konvergenci, gatavojoties pievienoties ES. Šo progresu novērtēs, jo īpaši ņemot vērā šādas prasības:
 - Kopenhāgenas kritērijus, kas dalībai nosaka šādas prasības:
 - to iestāžu stabilitāte, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un cieņu pret minoritātēm un to aizsardzību;

- funkcionējošas tirgus ekonomikas pastāvēšana un spēja izturēt konkurences spiedienu un tirgus konjunktūru Savienībā;
 - spēja uzņemties dalības saistības, tostarp politisko, ekonomisko un monetārās savienības mērķu ievērošana un administratīvā spēja efektīvi piemērot un īstenot *acquis*;
- stabilizācijas un asociācijas procesa nosacījumus, kas joprojām veido kopējo satvaru attiecībām ar visām Rietumbalkānu valstīm līdz to pievienošanās brīdim, it īpaši Serbijas apņēmību uzturēt labas kaimiņattiecības un lielo ieguldījumu ciešākas reģionālās sadarbības attīstībā, kas tiek gaidīts no Serbijas, saskaņā ar 2003. gada jūnijā pieņemto Saloniku programmu Rietumbalkānu valstīm un ņemot vērā attiecīgos Padomes secinājumus;
- Serbijas pastāvīgu iesaistīšanos, lai, saskaņā ar stabilizācijas un asociācijas procesa nosacījumiem, panāktu redzamus un ilgtspējīgus uzlabojumus attiecībās ar Kosovu^{*}. Ar šo procesu tiek nodrošināts, ka abas spēj turpināt virzīties katra pa savu izraudzīto Eiropas ceļu, vienlaikus izvairoties no tā, ka viena var bloķēt otras centienus šajā jautājumā, un ar šā procesa palīdzību līdz Serbijas pievienošanās sarunu noslēgumam būtu pakāpeniski jāsasniedz vispārējā Serbijas un Kosovas savstarpējo attiecību normalizēšanās juridiski saistošas vienošanās formā, lai panāktu, ka abas var pilnībā izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus.

Jo īpaši tiek paredzēts, ka Serbija pastāvīgi:

- a) labticīgi īsteno visas vienošanās, kas panāktas dialogā ar Kosovu;
- b) pilnībā respektē iekļaujošas reģionālās sadarbības principus;

^{*} Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

- c) ar dialoga un kompromisa palīdzību risina citus neatrisinātus jautājumus, balstoties uz praktiskiem un ilgtspējīgiem risinājumiem, un sadarbojas ar Kosovu nepieciešamajos tehniskajos un juridiskajos jautājumos;
- d) efektīvi sadarbojas ar *EULEX* un aktīvi sekmē, lai *EULEX* pilnīgi un netraucēti īstenotu savas pilnvaras visā Kosovā.

Serbijas un Kosovas savstarpējo attiecību normalizēšanās jautājums tiks risināts 35. sadaļā "Citi jautājumi" kā atsevišķs punkts, kuram būtu jāpievēršas gan sarunu sākumā, gan visā sarunu gaitā, un pienācīgi pamatotos gadījumos arī citās attiecīgās sadaļās, kā tas izklāstīts 38. punktā.

- Serbijas apņēmību atrisināt jebkākus STRĪDUS par robežu noteikšanu atbilstīgi strīdu mierīgas atrisināšanas principam saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, tostarp vajadzības gadījumā saskaņā ar Starptautiskās Tiesas obligāto jurisdikciju vai arbitražas mehānismiem.
- Serbijas saistību izpildi atbilstīgi Stabilizācijas un asociācijas nolīgumam, kā arī Serbijas gūtos panākumus problemātisko jomu izskatīšanā, kuras konstatētas Komisijas atzinumā.

24. Būtu jānodrošina vispārējs līdzsvars sarunu virzībā attiecībā uz visām sadaļām. Ņemot vērā saikni starp sadaļu "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība" un vērtības, uz kurām balstīta Savienība, kā arī to nozīmi *acquis* īstenošanā visās jomās, – ja progress attiecībā uz šīm sadaļām būtiski atpaliks no progressa sarunās kopumā, pēc tam, kad būs izsmelti visi citi pieejamie pasākumi, Komisija pēc savas ierosmes vai pēc trešdaļas dalībvalstu lūguma attiecīgos gadījumos ierosinās atturēties sniegt ieteikumu atvērt un/vai slēgt citas sarunu sadaļas un pielāgot saistīto sagatavošanas darbu, kamēr nav atrisināta šī nelīdzsvarotība. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu lems par šādu priekšlikumu un par nosacījumiem veikto pasākumu atcelšanai. Dalībvalstis valdību konferencē rīkosies saskaņā ar Padomes lēmumu, neskarot vispārīgo prasību, kas valdību konferencē paredz vienprātību.
25. 24. punktā izklāstītā procedūra attiecas *mutatis mutandis*, ja progress attiecību normalizēšanā ar Kosovu, ko apspriež 35. sadaļā, būtiski atpaliek no vispārējā sarunu progressa tā iemesla dēļ, ka Serbija nerīkojas labticīgi, jo īpaši īstenojot Serbijas un Kosovas savstarpēji panāktās vienošanās.
26. Laikposmā pirms pievienošanās Serbijai tiks prasīts tās politiku pret trešām valstīm un nostāju starptautiskās organizācijās pakāpeniski saskaņot ar politiku un nostājām, ko pieņēmusi Savienība un tās dalībvalstis.
27. Serbijai jāpieņem jebkuru citu pievienošanās sarunu rezultāti, kādi tie ir tās pievienošanās brīdī.
28. Paplašināšanai būtu jāstiprina nepārtrauktas integrācijas process, kurā ir iesaistīta Savienība un tās dalībvalstis. Būtu jāpieliek visas pūles, lai aizsargātu Savienības kohēziju un efektivitāti. Saskaņā ar Eiropadomes 2006. gada decembra secinājumiem, kur uzsvērts, ka ir svarīgi, lai ES varētu uzturēt un padziļināt savu attīstību, nosakot paplašināšanās ātrumu, jāņem vērā Savienības spēja uzņemt jaunas dalībvalstis, kas ir būtisks apsvērums gan Savienības, gan Serbijas vispārējās interesēs.

29. Līdztekus pievienošanās sarunām Savienība turpinās pilsoniskās sabiedrības dialogu un sadarbību kultūras jomā ar Serbiju, lai tuvinātu tautas un nodrošinātu pilsoņu atbalstu pievienošanās procesam.
30. Lai stiprinātu sabiedrības uzticēšanos paplašināšanās procesam, lēmumus pieņems, cik vien atklāti iespējams, nodrošinot lielāku pārredzamību. Iekšējas konsultēšanās un apspriedes aizsargās tik lielā mērā, cik vajadzīgs, lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanas procesu, atbilstoši ES tiesību aktiem par publisku piekļuvi dokumentiem visās Savienības darbības jomās.

Sarunu būtība

31. Pievienošanās ietver piekrišanu uzņemties tiesības un pienākumus, kas saistīti ar Savienību un tās institucionālo pamatu, kas pazīstams kā Savienības *acquis*. Serbijai tas būs jāpieņem tāds, kāds tas būs pievienošanās brīdī. Turklāt papildus tiesību aktu saskaņošanai pievienošanās ietver savlaicīgu un efektīvu *acquis* īstenošanu, tajā skaitā piemērošanu. *Acquis* pastāvīgi attīstās un ietver jo īpaši:

- Līgumu saturu, principus, vērtības un politikas mērķus, uz kuriem balstīta Savienība;
- tiesību aktus, ko pieņēmušas iestādes atbilstīgi Līgumiem, kā arī Eiropas Savienības Tiesas judikatūru;

jebkurus citus aktus, juridiski saistošus vai ne, kas pieņemti Savienībā, tādus kā iestāžu nolīgumus, rezolūcijas, paziņojumus, ieteikumus, pamatnostādnes;

- starptautiskos nolīgumus, ko noslēgusi Savienība, Savienība kopīgi ar dalībvalstīm, un ko noslēgušas dalībvalstis savā starpā attiecībā uz Savienības darbībām.

Tas attiecas *mutatis mutandis* uz Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu (*Euratom*) un jebkuriem aktiem, kas pieņemti, un nolīgumiem, kas slēgti atbilstīgi minētajam Līgumam vai minētā Līguma ietvaros, kam Serbijai arī būs jāpievienojas.

Serbijai pirms iestāšanās būs jānodrošina laicīga *acquis* tulkošana serbu valodā un jā sagatavo pietiekams daudzums tulkotāju un tulku, kas vajadzīgi ES iestāžu pareizai darbībai pēc tās iestāšanās.

32. Izrietošās tiesības un pienākumi, kas Serbijai būs jāievēro kā dalībvalstij, ietver visu spēkā esošo divpusējo nolīgumu pārtraukšanu starp Serbiju un Savienību, kā arī visu citu starptautisku nolīgumu pārtraukšanu, ko Serbija noslēgusi un kuri nav savienojami ar dalības saistībām.
33. Serbijas uzņemšanās ievērot tiesības un pienākumus, kas izriet no *acquis*, var prasīt specifiskus *acquis* pielāgojumus un izņēmuma kārtā var būt par iemeslu pārejas pasākumiem, kas jānosaka pievienošanās sarunu gaitā. Nekādus Stabilizācijas un asociācijas nolīguma noteikumus, kas nesaskan ar *acquis*, nevar uzskatīt par precedentu pievienošanās sarunās.

Vajadzības gadījumā par īpašiem pielāgojumiem attiecībā uz *acquis* vienosies, pamatojoties uz principiem, kritērijiem un parametriem, kas ietverti šajā *acquis*, kā to piemērojušas dalībvalstis, pieņemot *acquis*, un ņemot vērā Serbijas īpatnības.

Savienība var apmierināt Serbijas lūgumus attiecībā uz pārejas pasākumiem, ja tie ir ierobežoti laika un apjoma ziņā un ja tiem ir pievienots plāns ar skaidri noteiktiem posmiem *acquis* piemērošanai. Jomās, kas saistītas ar iekšējā tirgus paplašināšanu, reglamentējoši pasākumi būtu jāīsteno ātri un pārejas periodiem vajadzētu būt īsiem un nedomīgiem; ja vajadzīgi ievērojami pielāgojumi, kas prasa būtiskas pūles, tostarp lielus finanšu izdevumus, var ietvert piemērotus pārejas pasākumus kā daļu no pastāvīga, detalizēta un budžetā paredzēta saskaņošanas plāna. Jebkurā gadījumā pārejas pasākumos nedrīkst ietvert Savienības noteikumu vai politikas grozījumus, radīt šķēršļus to pienācīgai funkcionēšanai vai radīt būtiskus konkurences kropļojumus. Šajā sakarā jāņem vērā Savienības un Serbijas intereses. Savienības interesēs var vienoties par pārejas pasākumiem un īpašiem mehānismiem, it īpaši par drošības klauzulām, saskaņā ar Eiropadomes 2004. gada 16. un 17. decembra secinājumu 23. punkta otro ievilkumu.

34. Pievienošanās sarunu laikā nebūs jānosaka detalizēti tehniskie pielāgojumi *acquis*. Tos sagatavos sadarbībā ar Serbiju un pieņems Savienības iestādes savlaicīgi, lai tie varētu stāties spēkā pievienošanās dienā.
35. Serbija piedalīsies ekonomiskajā un monetārajā savienībā no pievienošanās brīža kā dalībvalsts, kam piešķirts izņēmums, un pievienosies eurozonai pēc attiecīga Padomes lēmuma, kas pieņemts, pamatojoties uz novērtējumu par vajadzīgo nosacījumu izpildīšanu. Pārējo *acquis* šajā jomā pilnībā piemēros no pievienošanās brīža.
36. Attiecībā uz tiesiskuma, brīvības, un drošības telpu dalību Eiropas Savienībā nozīmē to, ka Serbija pievienošanās brīdī pieņem pilnībā visu *acquis* šajā jomā, tostarp Šengenas *acquis*. Tomēr daļu no šā *acquis* Serbijai piemēros tikai pēc tam, kad Padome būs pieņēmusi lēmumu atcelt personu kontroli uz iekšējām robežām, balstoties uz attiecīgu Šengenas izvērtējumu par Serbijas gatavību, ņemot vērā Komisijas ziņojumu, kurā apstiprināts, ka Serbija turpina pildīt saistības, ko tā uzņēmusies pievienošanās sarunās un kas ir saistītas ar Šengenas *acquis*.

37. Visās *acquis* jomās Serbijai jānodrošina savu iestāžu, pārvaldes spēju un administratīvo un tiesu sistēmu pietiekama nostiprināšana, lai *acquis* efektīvi īstenotu vai lai attiecīgos gadījumos to varētu efektīvi un laicīgi īstenot pirms pievienošanās. Lai to panāktu, ir jābūt valsts pārvaldei, kas labi un stabili darbojas un kas balstās uz efektīvu un objektīvu civildienestu, kā arī uz neatkarīgu un efektīvu tiesu sistēmu. Konkrētāk, lai to īstenotu, būs vajadzīgas spējas un struktūras ES līdzekļu labai pārvaldībai un efektīvai kontrolei saskaņā ar *acquis*. Lai palīdzētu Serbijai pilnveidot tās iestādes, pārvaldību un izpildes spējas, kā arī administratīvo un tiesu sistēmu, tostarp korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanu, un šajā jomā panākt saskaņošanu ar ES *acquis*, ES sniegs valstij tehnisku palīdzību, pilnībā izmantojot pieejamos pirmspievienošanās līdzekļus.
38. Visās *acquis* jomās Serbijai jānodrošina, ka tās nostāja attiecībā uz Kosovas statusu nerada šķēršļus un neietekmē *acquis* piemērošanu Serbijā. Visi šādi šķēršļi tiks iztirzāti to sarunu gaitā, kas saistītas ar attiecīgā *acquis* sadaļu. Saistībā ar centieniem panākt saskaņošanu ar ES *acquis*, Serbija jo īpaši nodrošina, ka pieņemtie tiesību akti, cita starpā to ģeogrāfiskā darbības joma, nav pretrunā vispārējai attiecību normalizēšanai ar Kosovu.

Sarunu procedūras

39. Sarunu būtību risinās starpvaldību konferencē, piedaloties visām dalībvalstīm, no vienas puses, un Serbijai, no otras puses.
40. Lai Serbijas iestādēm izskaidrotu *acquis* un lai novērtētu Serbijas gatavību sākt sarunas konkrētās jomās, kā arī lai gūtu pirmos norādījumus par jautājumiem, kas, visticamāk, radīsies sarunās, Komisija veiks oficiālu *acquis* izskatīšanu, tā saucamo caurskatīšanu.

41. Caurskatīšanai un turpmākajām sarunām *acquis* sadalīs vairākās sadaļās, kas katra attieksies uz konkrētu politikas jomu. Sadaļu saraksts ir iekļauts pielikumā. Jebkurš Serbijas vai ES paustais viedoklis par konkrētu sarunu sadaļu nekādā gadījumā neskars nostāju, kāda var būt par citām sadaļām. Tās politikas jomas, kurās Serbijai būs jāpieliek īpaši lielas pūles, lai saskaņotu tiesību aktus ar *acquis* un nodrošinātu tā īstenošanu un izpildi, izskatīs pievienošanās sarunu agrīnā posmā. Arī vienošanās, kas panāktas sarunu gaitā par konkrētām sadaļām, pat daļējas vienošanās, nevar uzskatīt par galīgām, kamēr nav panākta vispārēja vienošanās par visām sadaļām.
42. Balstoties uz Komisijas atzinumu par Serbijas pieteikumu attiecībā uz pievienošanos un uz turpmākiem progresa ziņojumiem, jo īpaši uz informāciju, ko Komisija guvusi caurskatīšanā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu noteiks kritērijus provizorisksai sadaļas slēgšanai un – vajadzības gadījumā – katras sadaļas atvēršanai. Attiecībā uz sadaļām "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība" saskaņā ar to pašu procedūru tiks noteikti arī starpposma kritēriji. Savienība paziņos Serbijai par šādiem kritērijiem. Atkarībā no sadaļas, precīzi kritēriji jo īpaši attieksies uz tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis* un pietiekamiem sasniegumiem galveno *acquis* elementu īstenošanā, pierādot pietiekamu administratīvās un tiesu sistēmas spēju pastāvēšanu. Vajadzības gadījumā kritēriji ietvers arī saskaņā ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu uzņemto saistību izpildi, jo īpaši to saistību izpildi, kas ir identiskas *acquis* prasībām.

43. Ņemot vērā pastāvošās grūtības un reformu norisi ilgākā termiņā, sadaļām "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība" vajadzētu pievērties sarunu sākumā, lai pirms sarunu noslēguma atlicinātu pēc iespējas vairāk laika vajadzīgo tiesību aktu un iestāžu izveidei, kā arī nodrošinātu vērā ņemamus īstenošanas rezultātus. Tās tiks atvērtas, pamatojoties uz rīcības plāniem, kas Serbijas iestādēm ir jāpieņem. Caurskatīšanas ziņojumos, ko par šīm sadaļām sagatavos Komisija, būs ietverti būtiski norādījumi, tostarp attiecībā uz risināmajiem uzdevumiem rīcības plānos, kas būs kritēriji sarunu sākšanai. Ja to pamato izņēmuma apstākļi, kas rodas caurskatīšanas procesā, Padome vai Komisija atbilstīgi savai kompetencei var noteikt, ka rīcības plānos būtu jāiekļauj pasākumi, lai konkrētā laikposmā novērstu apzinātos trūkumus, tostarp vajadzības gadījumā arī steidzamā kārtā. Kad Padome, pamatojoties uz Komisijas novērtējumu, būs pārliecinājusies, ka ir izpildīti kritēriji sarunu sākšanai, Padome lems par šo sadaļu atvēršanu un ES nostājās sarunu uzsākšanai noteiks starpposma kritērijus. Šie starpposma kritēriji vajadzības gadījumā jo īpaši attieksies uz tiesību aktu pieņemšanu un administratīvo struktūru izveidi un nostiprināšanu, un uz panākumu gūšanu starpposmā, kā arī būs cieši saistīti ar darbībām un atskaides punktiem rīcības plānu īstenošanā. Pēc tam Padome savā starpposma nostājā noteiks slēgšanas kritērijus, kuros būs prasīts uzrādīt stabilus rezultātus reformu īstenošanā.
44. Komisija pienācīgi informēs Padomi un divreiz gadā ziņos tai par sarunu virzību attiecībā uz sadaļām "Tiesu iestādes un pamattiesības" un "Tiesiskums, brīvība un drošība". Ja sarunu gaitā par šīm sadaļām rodas problēmas, Komisija visā procesa laikā var ierosināt atjauninātus kritērijus, tostarp – atkarībā no vajadzības – jaunus vai grozītus rīcības plānus vai citus korekcijas pasākumus. Šajā sakarā jebkādos pasākumus pirmspievienotā palīdzības pielāgošanai var veikt vienīgi saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem un procedūrām.

45. Saistībā ar Serbijas un Kosovas savstarpējo attiecību normalizēšanas jautājumu, kas būtu iztirzājams kā atsevišķs punkts 35. sadaļā "Citi jautājumi", *mutatis mutandis* piemēros līdzīgas procedūras tām, kas izklāstītas 42., 43. un 44. punktā, jo īpaši pievērsties starpposma kritēriju noteikšanai un atjaunināšanai, tajā skaitā, lai ņemtu vērā notikumu attīstību šo attiecību normalizēšanā.
46. Komisija un Augstais pārstāvis cieši un pastāvīgi sekos līdzi Serbijas centieniem normalizēt savas attiecības ar Kosovu un attiecīgi vismaz divas reizes gadā ziņos Padomei par šo 35. sadaļā ietverto jautājumu.
47. Ja sarunas aizņem apjomīgu laikposmu vai ja sadaļu pārskata vēlāk, lai iekļautu jaunus elementus, tādus kā jauns *acquis*, spēkā esošos kritērijus arī var atjaunināt.
48. Serbijai lūgs norādīt nostāju par *acquis* un ziņot par panākumiem kritēriju ievērošanā, tostarp sniedzot prasītos ticamus un salīdzināmus statistikas datus par reformu īstenošanu. Sarunu gaitu noteiks Serbijas pareiza *acquis* transponēšana un attiecīgos gadījumos – īstenošana, tostarp efektīva un prasmīga piemērošana, izmantojot attiecīgās administratīvās un tiesu struktūras.

49. Lai to panāktu, Komisija cieši pārraudzīs Serbijas panākumus visās jomās, izmantojot visus pieejamos instrumentus, tostarp Komisijas ekspertu vai Komisijas vārdā veiktas pārbaudes uz vietas un dialogu saskaņā ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu. Sarunu laikā Komisija regulāri informēs Padomi par Serbijas progresu jebkurā no minētajām jomām un jo īpaši – iesniedzot projektu ES kopējām nostājām. Padome ņems šo novērtējumu vērā, pieņemot lēmumu par turpmāko darbību attiecībā uz sarunām par attiecīgo sadaļu. Papildus informācijai, kas ES var būt vajadzīga sarunām par katru sadaļu un kas Serbijai ir jāsniedz konferencē, Serbijai prasīs turpināt regulāri sniegt sīki izklāstītu rakstisku informāciju par panākumiem saskaņošanā ar *acquis* un tā īstenošanā, pat pēc sadaļas provizoriskas slēgšanas. Ja sadaļu provizoriski slēdz, Komisija var ieteikt atsākt sarunas, jo īpaši, ja Serbija nav ievērojusi būtiskus kritērijus vai nav īstenojusi saistības.

SARUNU NORISES UN RĪKOŠANAS PROCEDŪRA

1. **Priekšsēdētāja amats**

Saskaņā ar pieņemto praksi divpusējās sarunās, kurās piedalās divas delegācijas, no kurām katrai ir savs vadītājs, jautājums par konferences priekšsēdētāja ievēlēšanu atkrīt.

Sanāksmju vadīšanas praktiskos darbus veiks Savienības delegācijas vadītājs atbilstīgi uzņēmējas puses delegācijas vadītāja pilnvarām.

2. **Sanāksmju biežums ministru un to vietnieku līmenī – darba grupu izveidošana**

Ir plānots rīkot vismaz vienu sanāksmi reizi sešos mēnešos ministru līmenī un vienu – vietnieku līmenī, ar to saprotot, ka biežumu var mainīt, ja to uzskata par vajadzīgu.

Sarunas risinās centralizēti – ministru un to vietnieku līmenī. Darba grupu izveide nebūtu jāparedz, izņemot, lai ņemtu vērā objektīvas prasības attiecībā uz sarunām. Šādas darba grupas darbosies vietnieku vadībā, pamatojoties uz skaidri noteiktu kompetenci un saskaņā ar konkrētu grafiku.

3. **Sanāksmju vieta**

Sanāksmes notiks Briselē, bet aprīlī, jūnijā un oktobrī visas ministru sanāksmes notiks Luksemburgā.

4. Organizācija

a) Sekretariāts

Konferences sekretariāta pakalpojumus nodrošinās grupa, ko pārraudzīs Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs vai viņa pārstāvis un kuras sastāvā būs Padomes Ģenerālsēkretariāta darbinieki un Serbijas delegācijas iecelti darbinieki.

b) Konferences darbības izdevumi

Katra puse segs savus ceļa un uzturēšanās izdevumus, kā arī izmaksās atalgojumu personālam, ko nodod Sekretariāta rīcībā.

Konferences darbības izdevumus (nomas maksa, biroja mēbeles un piederumi, telesakari, mutiska tulkošana, rakstiska tulkošana, palīgdarbinieki, kas pieņemti darbā konferences vajadzībām utt.) segs ar Eiropas Savienības Padomes veiktiem avansa maksājumiem.

Šos izdevumus iekļaus Padomes budžetā īpašā budžeta pozīcijā.

Attiecībā uz darbības izdevumiem Padomes Ģenerālsēkretariāts vajadzības gadījumā iesniegs konferencei gada pārskatu par finanšu pārvaldību. Šos izdevumus sadalīs starp dalībniekiem saskaņā ar procedūrām, par ko jāpanāk savstarpēja vienošanās.

c) Sanāksmju dokumentu sagatavošana

Neatkarīgi no citiem īpašiem dokumentiem, ko Sekretariātam varētu lūgt sagatavot, ir pieņemti šādi pasākumi, ar to saprotot, ka vajadzības gadījumā tos var grozīt, ņemot vērā pieredzi.

d) Ministru sanāksmes

Pēc katras sanāksmes sagatavo secinājumu kopsavilkumu, kura galīgo redakciju izstrādā vietnieki, pamatojoties uz Sekretariāta sagatavotu projektu, un kuru iesniedz oficiālai apstiprināšanai nākamajā ministru sanāksmē.

e) Ministru vietnieku sanāksmes

- Secinājumu kopsavilkuma sagatavošana pēc katras sanāksmes.
- Ziņojumu sagatavošana iesniegšanai ministru sanāksmēm, vajadzības gadījumā pamatojoties uz Konferences sekretariāta sagatavotiem projektiem.

f) Darba grupas

- Ziņojumu sagatavošana ministru vietnieku sanāksmēm, pamatojoties uz Konferences sekretariāta sagatavotiem projektiem.

SĀKOTNĒJAIS APTUVENĀIS SADAĻU NOSAUKUMU SARAKSTS

(Piezīme. Šis saraksts nekādā gadījumā neskar lēmumus, kas jāpieņem attiecīgos sarunu posmos par kārtību, kādā tēmas izskatīs).

1. Preču brīva aprīte
2. Darba ņēmēju brīva pārvietošanās
3. Tiesības veikt uzņēmējdarbību un brīvi sniegt pakalpojumus
4. Kapitāla brīva aprīte
5. Publiskais iepirkums
6. Uzņēmējdarbības tiesības
7. Intelektuālā īpašuma tiesības
8. Konkurētspējas politika
9. Finanšu pakalpojumi
10. Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi
11. Lauksaimniecība un lauku attīstība
12. Pārtikas nekaitīguma, veterinārā un fitosanitārā politika
13. Zivsaimniecība
14. Transporta politika
15. Enerģētika
16. Nodokļi
17. Ekonomikas un monetārā politika
18. Statistika
19. Sociālā politika un nodarbinātība
20. Uzņēmējdarbības un rūpniecības politika
21. Eiropas komunikāciju tīkli
22. Reģionālā politika un strukturālo instrumentu koordinācija

23. Tiesu iestādes un pamattiesības
 24. Tiesiskums, brīvība un drošība
 25. Zinātne un pētniecība
 26. Izglītība un kultūra
 27. Vide un klimata pārmaiņas
 28. Patērētāju un veselības aizsardzība
 29. Muitas savienība
 30. Ārējās attiecības
 31. Ārpolitika, drošības un aizsardzības politika
 32. Finanšu kontrole
 33. Finanšu un budžeta noteikumi
 34. Iestādes
 35. Citi jautājumi
-